

Sedan jag skilt från Signe, gick jag på Nationalmuseum, men där varo flertalet salar stängda, alla möbler och massor av tavlor evakuerade. Museet förtedde en rätt trist anblick för en som känner till hur det i vanliga fall ser sig. Jag gick efter att ha betraktat "Delilas förväderi" (jag vet ej vad tavlan heter) som föreställer Simson, iförd en röd brynja vidande med huvudet i Delilas hår, medvetlös efter sömndrycken medan en filisté med sadistisk. kätthefull minn klipper av honom skägget. Det är filistén jag tycker om att se: han liknar någon jag har mött närm gång, och jag blev glad av att betrakta honom.

Tisdagen den 9 april 1940.

Inn följa de storpolitiska händelserna slag i slag.

Jag gör alarmerades världen av underrättelsen, att västmakterna under natten inirerat tre områden av norra territorialvattnen: näml. i närheten av Narvik, vid Kristiansund, och vid Statlandet. Detta för att hindra mallexporten över Narvik till Tyskland samt i övrigt hindra tyska eller till Tyskland destinationerade fartyg, att begagna sig av norska territorialvattnet.

I So. Dagbl. som jag läste från kl. 127 kommenterades denna åtgärd lidligt, men ~~så~~^{en} stor rubrik förtalte: "Tyskland förhåller sig till vidare avvaktande". Detta var kl. 8 i morse.

Kl. 1211 visste radion (extra utskändning) berättat bl. a. att tyska avdelningar besatt Bergen, Trondheim, Stavanger samt att krigsfartyg förcera Orloffjorden. Vidare att tyska trupper

överstridit danska gränsen i Sönderjylland och besinner sig på marsch upp genom Jylland, att Köpenhamn är besatt av tyskarna och dessa även besatt Middelfart m.m.

Kl. 11:15 meddelades, att allmän mobilisering införts i Norge.

Middagens rubricer: Allehanda äro:

"Norge i krig med Tyskland.

Tyskarna ockupera Danmark.

Tyska trupper i Köpenhamn.

Tyskland förklarar sig ha overtagit skyddet av Norge och Danmark.

Stora truppstyrkor i aktion, meddelas tyska högkvarteret.

Officiell tysk motivering till aktionen.
Berlin, tis dag.

Deutsches Nachrichtenbüro meddelar:
"Sedan månader ha England och Frankrike försökt göra Skandinavien till en ny krigskämplats mot Tyskland. Även västplutokratiernas försök att blanda sig i den rysk-finska ryssgårdsen hade dåljämte

sin ändamål att genom ockupation av Norge få järnmalmens gruvorna i Brittiska händer och i varje fall förhindra utförseln via havet.

Det rysk-finska freds slutet, som beilagades sål starkt av England och Frankrike, gav de brittiska krigshetsarna ingen ro. i deras ansträngningar att finna nya vägar att nå sitt mål. Tyska regeringen har uppmärksammat följt dessa strävanden. Antalet provocerande neutralitetskränkningar ökade alltså.

Redan fallet Altmark visade emellertid också att framför allt Norge antingen icke är villigt eller icke i stånd att effektivt avvärja dessa kränkningar. Sedan dess ha nya tompederingar ägt rum i norska territorialvatten.

Som förelöpare till den planerade ockupationen av viktiga norska stödjepunkter ägde i går sekretärträdet av de norska överämbetsrådets medlemmar rum genom engelska regeringens åtgörande. Norska regeringen svarade

blott med en lam protest.

Tyska riksregeringen tänker emellertid icke att också i sin sida röja sig med enbart protester mot dessa brittiska brott mot folkrätten. Den har därmed i dag inletit de åtgärder som efterlyses för att definitivt eliminera orden ur de brittiska krigs-vidgärningsplanerna."

Jag hör nu i en extrainsändning i radio att Danmark utan motstånd underkastar sig den tyska inmarschen. Trupperna och befolkningen har av regeringen anmodats hålla sig lugna.

Från Norge rika pålitliga underättelser. Det ryktas om geblag mellan brittiska och tyska flottavdelningar på flera ställen utanför Norges kust.

England har lovat Norge all den hjälp det kan behöva för striden.

Alla dessa skakande händelser ha kommit så dag i dag att jag inte

hunnit bilda mig ett objektivt omdöme. I mitt inre står jag dock på Tysklands sida och förstår så väl dess handlings-sätt. Att England nu förstår att tyska aktionen redan långt före minutläggningen var planerad, återstår för dem att bevisa.

Sedan minaden har jag följt den engelsk-franska politikens strävanden att få skandlavian med i stormakets kriget, underförstått på Englands sida. Deras hushåll och bevakning över att Sverige och Norge vägrade genomföra för brittiska trupper till Finland (vilka f.ö. voro alldeles försent etc!) och över fredsslutet mellan Ryssland, Finland, var inte att misslägga sig på.

Så kom mineringen i går morse! Och Tysklands motdrag i dag.

Bad har bäst makterna nu vunnit! I Sv. Dagbl antydes i morse, att hela mineringshistorien gjorts för att krigarna i England & Frankrike ska kunna stå sig i sina underhus- resp deputerade kammardebatter i veckan.

Den nye franske konseljpresidenten
Reynaud måste framför allt ha
någon positiv handling att visa på.
Alltså kränktes Norges neutralitet!

Vad skall man sika Sverige?

Jag vet inte. För närvarande är
vi inestängda som i en säck.

Tyskland kommer väl inte att
tillåta oss alls någon export till
England. Det är bäst troligt att
hela vår mallexport kommer att
gå till Tyskland nu.

Jag har emellertid svårt tänka mig
någon allvarigare tysk kränk-
ning av vår integritet så länge
Herрман Göring har något att säga
till om i Tyskland. Överhuvud
kan jag inte too tänka mig krig
med Tyskland, så länge vi inte
direkt provocera fram det, vi äro
dock båda germanska folk!

Provnämnen äro hända som
tyskfjender. De ha alltid varit
engelsorienterade!

Det är inte fråga om annekte-
ring av Norge och Danmark f. n.

Blott om "tvångskydd". Men om
Norge, understött av England - Frank-
rike, lyder väpnat motstånd,
vet man inte hur det går. Norge har
det verkligen ovannäst jätligt, just
därför att brittisk hjälp inte är att
lita på, det har både Polen och Fin-
land fått erfara, och å andra sidan
är den hjälp, som erbjudes, svår att
använda.

Senare.

Sockerransonering infördes fr. o.
m. i morgon för att lindra
panniköpen. Man får 2 kg. per må-
nad.

Tyska regeringen har gjort fram-
ställning till statsminister P. A. Hans-
son att Sverige måtte iaktta neu-
tralitet. Svenska regeringen har svar-
at att den vill föra samma neu-
tralitets politik som förut och för-
behåller sig rätt att vidtaga alla
de åtgärder, som erfordras för att
att bibehålla strikt neutralitet.
Norge synes ha underkastat
sig.

Onsdagen den 10 april 1940.

Jag vaknade kl. 5.15 i mörse. Minnet av en dröm dröjde kvar och jag visste inte genast var jag var, men därefter återvände dagsmedvetandet och jag erinrade mig det senaste dygnets händelser.

"Tyskland har besatt Norge och Danmark, tänkte jag. Det har förklarat sig vilja avstyva, att Skandinavien drages in i stormaktskriget. Egentligen känns det som om en skyddande arm lagts om ryggen på gamla Sverige."

Men så slog mig en tanke: "Om nu Tysklands åtgärder blot vore ett led i en plan att bemäktiga sig hela världen! Kan det vara möjligt att en hemlig överenskommelse mellan Tyskland och Ryssland! Men inte kan i så fall Tyskland ha lämnat ut Sverige till Ryssland! Nej. Snarare är lä Tysklands aktiva ett gigantiskt motdrag mot Ryssland, utöf dess försök att tillvägkoma sig makten över Östersjöländerna. För tillfället är

visserligen Sverige inkluerat i en säck, men Ryssland har heller ingen möjlighet att tillsvära förverkliga sina planer på Skandinaviska Kalotten.

Torsdagen den 11 april 40.

Jag satt och kollationerad inteckning vid 1/23-tiden i dag, när assesser Öttrén kom och sade:

"Nu ha tyskarna begärt att få begagna Västerströmbanan för trängstransporter. Det är frågan om att alla fastighetsböcker och skola föras till skyddskummet."

"Var då?"

"I eftermiddag."

"Då är det bäst vi skynda oss och låsa inteckningarna" sade jag, "medan vi ha fastighetsböcker kvar härinne. Go on!"

Vi arbetade vidare, men det kändes ju litet underligt att stå inför något så ödesdigert. Så kände magistratssekreterarna.

ren in till mig och frågade hur jag ställde mig till frågan om fru Källander skulle upmäta sig till tjänst som fältlotter. Vi diskuterade de saken och kom till resultat, att det skulle nog gå att ordna. Jag bevärdade inte vid krig omedelbart gå ut. Min röda-kors-kurs var ännu inte slut och avslutning där berodde på mitt eget initiativ!

Jag läste vidare på mina in-teckningar.

Vid 1/24-tiden sade någon, att hela ryktet om tyskarnas fram-ställning var falskt.

Men omkring kl. 4.45 blev det liv och rörelse. Nu hade borg-mästaren blivit påringd av nå-
gon som i radio kl. 1/25 hört att tyska regeringen begärt ge-
nomfart samt fördrut svar av
svenska regeringen inom tre tim-
mar. (Det var någon ^{gärnings} radjonts kl. 1/25!)

~~Den gamla~~ Ordel om fastighets-
avdelningens evakuering. Samt.
liga verkets damer och alla väkt.

mästarna kallades upp för att
bära böcker och handlingar.

Jämv lade jag in alla registra-
torskontorets värdehandlingar i
plåtboxar skrev etiketter på, och
gjorde allt i ordning att bäras
ned. Jag handlade i fullständigt
hugn men som en främvarande.

Ute i fastighetsrummet hördes
tramp som av ett regemente.
Efter en timma var det tomt på
allt av värde, cirka 200 mans be-
lov.

Någon kom in till mig strax ef-
ter kl. 5. Han hade hört en extra
utsändning i radio men där hade
inte ~~varit~~ ^{varit} ett ord om något ulti-
matum. Då läste jag in mina
grejor i eget kassaväsk och av-
lägsnade mig från Radhuset.

Han sig ut som vanligt. Löv-
sollarna bars stora rubriker från
Kriget i Norge och det stora sjöslagets
någor för dess kust, men inte hel-
ler där fanns antydning om något
tyskt ultimatum. Hade det varit

en anka? Så var den då julejändrad.
Ännu gick jag som i lek. En
derlig förtrollning och såg mig om
kring med yvaka ögon! Det var
som om jag fått hela staden till
skänks med dess gatustrafik, neon-
skyltar, skyltfontäner och sedvan-
liga atmosfär. Jag åt middag
på Sturehof och var sedan på
ett gruppsammanträde i Röd-
korset. Där lydde jag f. ö. dagsny-
heterna K. 7. Inteförvånande
vacklande!

Och nu sitter jag här hemma.
K. är 9.15, radion har ett Lopoten-
reportage, allt är sig likt som
andra kvällar - till det yttre.

Men... ingenting är sig likt
i min föreställningsvärld. Jag har
under några timmar upplevt ett
mitt land stätt inför oändligt
krig och genom min hjärna har
jag utbestört och sorgentänkta tankar
som inför ett avsked från allt,
som var gammalt och vant,
fredligt och välkänt. Jag har upp-

levt en epok ~~längre~~ ^{jag gjorde} som den 1 sept. 39
och 30 nov. 39. Och i morgon när jag
kommer till Rådhuset, finner jag
den arbetsplats där jag arbetat i
20 år förändrad. För antagligen
flyttat med min expedition till skydds-
rummet och arbetat under helt
andra förhållanden.

Vad låg bakom det där ryktet
om ultimatum, måne? Får det
en kärna av "samning uti det
fästans allmänheten utet vet!"
"Vi stå vid en brant, det vet jag."
"Historiens största slag av hem-
biverade sjö- och luftstridskrafter"
rasar några sjömil utanför våra
kuster på en flout som sträcker
sig från trakten av Oslofjorden
upp till Narvik, ett 20-tal tyska
fartyg lär vara sänkta, kryssare,
jagare, transportfartyg, några
engelska också. Uppgifterna varierar
med avsändningsorten för tele-
grammen. Hermannen sägas ha
återtagit Narvik, som i går togs
av tyskarna, om de även åter.

tagit Bergen är oviss. Jag har in-
te mycket ro att gå till Sings,
men det vore ju bäst. Jag kän-
ner mig fruktansvärt trött och
otroligt ensam. Men jag plågas
inte av ensamheten. Människorna
komma ändå på ett så oändligt av-
stånd från mig under ödesstunder,
som den jag genomgick i eftermiddag.
Liksom för övrigt under alla
ödesstunder.

Fredagen den 12 april 40.

Stockholm är fullständigt krigs-
psykosigt f. n. av fruktan för Tysk-
land. Jag kanske är dum och
ovisshälsam, men kan inte fin-
na vad Tyskland kunde ha för or-
sak att angripa Sverige, som förklarar
sig oerottligt neutralt och vars hela
härskedöme det f. n. kontrollerar.

Britt Elfgren visste vid lunchen
berätta att tysken spaningsplan i
natt överflygitt Stockholm!

Skall man tro en sån sak? Jag gör

det inte. Själva förer jag intet kylte
vidare, lyssnar till ytterst få.

Om situationen i Norge vågar
jag mig inte på någon bedömning.
Tyskland behärskar ännu Oslo,
Bergen, Trondheim och Narvik enl.
radiomöggheterna i e. n.

Per Albin Hansson har i Dagens
äls talat lugnande ord till svenska
folket. Men så lät inte Gunnar Schyl-
ler lugnande, när jag krigde nyss.
Mot varje förtroendefullt ord jag
sade, hade han ett passivtiskt ar-
gument. Jag blev nästan förargad till
slut och sade, att förtroendet avginge
i varje fall i min ~~en~~ andliga lust.
mig, och det fanns ju inget för-
skilt skäl att medvetet beröva mig
denna förtroendet.

Min daimon, återkallar i mitt
minne de situationer, när jag under
~~förhållanden~~ existensens kedja varit
i situationer, vilken kraft, mod och
sinneshävarar och erinra mig en hur
jag då lyckats övervinna modlöshet
och fruktan! "Ingen människa får

en bärda utan att också få krafter
att bära den" säger Joan Grant så
hoppfullt i "Carole". Och jag tror hen-
ne gärna.

Jag slår upp Epiletetos och
vad är inte det första som möter
mitt öga: "Om en Korp kraxar ett
lyckelund i ditt öra, få lät inte din
inbillning fara av med dig, utan
använd genast din utbildning för
måga och säg inom dig: "Det där o-
lyckelundet ångår inte mig själv
utan min lilla Kroppstödare
.. för mig finns det inga lyckelunden
om jag inte själv vill det; vad som
är händer, beror det av mig själv
att därav skörda alla största gagnar."
Härliga gamla filosof.

Måndagen den 15 april 40.
I går hade jag först Röda-Kors-
kurs mellan 9 och 1/2 12 i snöglop-
pet på herrn Reals gård. Hela läro-
verket och gymnastisalen var
full av utmärkt militär, Kolmog-

nar stodo på gården utmärckande
Anlände till och till ännu Civita
och med urican i hand.

Vi hade exercisöningar, bårtjänst,
samt sjuktransporttjänst. Det var
mycket roligt.

N. 1 var det brandstyrels övning
på Rådhuset. Jag är befälhavare
för 1:sta brandpatrullen som svarar
för "stans vind" med dess 90 sek.
timmer. Övningen pågick till N. 1/2 4.
Då gick jag till Spetspalatset och
badade simhall. På sedan middag
hos Signe Gyllendierna tillsammans
med hennes systerson Erik Bolinder.
Vi hade en mycket trevlig kväll.

Staden såg i går mycket kri-
gisk ut. Dela natten hade hörts
Kullandet av trupp- och väpen-
transporter berättade människor,
som bo bortat Karlslan, om på
dagen såg man hela Krolländet, av
rekviserade hästar, som ledde till
Sven Artilleri och andra platser.
Dagen var kall, grå och dyster,
svår föll väl och tät. Men tärre

och lov, jag hade ju mycket att
göra, att jag inte bemyntar tanken så
mycket på världens slände.

Situationen i Norge är ytterst
öblar. Oslo, Bergen, Trondheim och
havik m. fl. orter hållas fortfarande
de av tyskarna - sägs det. Trindelakt, ^{Norwich} 18.11.17.

Bländ de mest upprörande hän-
delserna är tyskarnas flygjak på
Norske Kungen. Han jagades från
ort till ort föra veckan, var inte
nr kläderna från tisdag till lördag
och kände sig tilldelat slut av brist
på sömn. Nu måtte han lyckats
jå skydd. Kronprinsen var hela ti-
den i hans sällskap. Kronprinsessan
Märtha och hennes barn lära be-
finna sig i Sälen.

Norske Kungen befann sig vid
flera tillfällen i verklig livsfara
och måste ta betäckning i skogen,
där snön låg djup.

Södra och västra Sverige är
fr.o.m. i dag i luftflyddstillstånd
Stämningen i Stockholm är
nog i det stora hela taget mycket

pessimistisk. Man kan inte undgå
att en viss dystrofi smyger sig
över en, men å andra sidan kan
jag inte inse varför Tyskland skul-
le angripa Sverige.

I ett radioföreläsande i fredags
sade Per Allen Karfobon att flitills
hade dessbättre ingen framställning
gjorts från främmande makter
om passage genom Sverige. Ändå
cirkulerar de mest exotiska rykten
att sådan framställning ^{redan då hade} gjorts.
Och Gunnar Schyller uppger t.ex. i
fredags att han kallat Allen
Kronprinsens uttalande. Ännu har dylika in-
te inträffat! Så man ser hur
mycket rykten är värda. Jag våg-
nar absolut att lysna till några
så dylika.

Man har väl i Fridens namn
skyldighet som lojal svensk medborgare
att med förtroende anfatta regeringen,
och statsministerens position utsaga
i visst avseende för inte betvivlas.
Så ser jag på saken.

Tisdagen den 16 april 40.
Länge har jag funderat över, var
jag skall göra av alla mina dagböcker
under rådande förhållanden. Nu har
jag beslutat till vidare deponera dem
hos stadsarkivet i förseglad bost med
föreskrift att denna, i den händelse
jag skulle avlida utan att ha åter-
komna bestämt, icke får öppnas förän
femtio år förflutit från min död.

Torsdagen den 17 april 40.
Intr i musikprogrammet, c. m.
sade plötsligt Halkkänningens KÖR:
"Om ni tycker att företaga en bil-
resa, så avstå från den. Det är fara
å färde".
Sedan fortsatte programmet,
med en viss spänning väntade jag
på dagsnyheterna, som kommo tre
Kvart senare. Inget sådes, som kun-
de förklara yttrandet. Konstigt

Harry Raab kom hem här-
dagen från Finland. Vi äto middag

Tillsammans både i tisdags och i går.
När han berättade episoder från
kriget i Finland, fick jag en plötslig
vision av krig, sådant det ter sig
i närbild, och jag insåg med ens, att
det i verkligheten är helt annorlun-
da än föreställningen framställer det.
Jag erfar inom mig hur vardagsproble-
men suddas bort, hur allt blir för-
enklat till en primitiv status. Det är
svårt förklara den vision jag hade, men
jag minns den och skall bevara den
som en andlig erfarenhet.

I tisdags tilläggade jag också
Brita Wachtmeister, Wirtvest från Brüs-
sel för att följa på ut bilen, som sedan
i höstens stätt på gammeltorp. Hon
hade varit här några dagar och skulle
nu dagen därpå - onsdags - kl. 6 på
morgonen resa med flyg till Berlin
för en viss vidare befordran till
baka till Bryssel.

Vi sutto i Royals café, och som en
manniska från en skärmande värld-
lyrens och Gyselotshöstens - ledde
hon sig för mig. Naturligtvis kom-